

TALES OF THE CHINESE ZODIAC

JENN REESE

Jenn Reese đã xuất bản nhiều truyện ngắn trên một số tuyển tập và những website như Polyphony 4, Flytrap và Strange Horizons. Hiện nay cô đang sống và làm việc tại Los Angeles.

Jenn Reese has published stories in cool places like Polyphony 4, Flytrap, Strange Horizons, and various anthologies. She currently lives in Los Angeles, where she practices martial arts, plays strategy games, and laments the loss of Buffy.

Tales of the Chinese Zodiac

Chuyện 12 Con Giáp

Bản dịch của Lã Việt

Từ tháng Giêng năm 2005, *Strange Horizons* bắt đầu khởi đăng các truyện ngắn của Jenn Reese mỗi tháng một kỳ về Chuyện kể 12 Con Giáp (Tales of the Chinese Zodiac).

Chuột

Vào năm Tí, bé gái Chyou trở thành nữ chúa tối cao của loài gặm nhấm. Chúng may cho cô một chiếc áo choàng làm bằng lông bạch thừ và kết những chiếc đuôi chuột cống có gắn hạt cườm vào mái tóc đen dài của cô. Cô cầm trong tay một chiếc trượng nhỏ — thật ra chỉ là một cây gậy — được trang trí bằng một cặp chuột chù cứ hét nhảy múa rồi lại giao cầu trên một viên ngọc bích nhỏ dính ở đỉnh trượng.

Thay vì vàng, chúng tiến cống cho cô những miếng bơ lớn làm từ sữa bò tốt Tây Tạng và những mẩu thịt muối nhỏ. Suốt những đêm thâu Chyou ngồi nghe những chuyện thống khổ bất công từ thần dân của mình. Với cây thần trượng chuột chù, cô ban phát phép màu cho bọn chuột cống và lũ chuột nhắt. Cô giúp chúng tìm lương thực và chỗ ngủ êm ấm mỗi khi trời mưa. Cô ban phát cho chúng thuốc độc trừ mèo và dạy chúng cái nghệ thuật tinh xảo của môn tự vệ của loài gặm nhấm (cô đã là lục đẳng huyền đai trong môn này.)

Cô cầm quyền vương triều của mình một cách xuất sắc. Loài chuột tán dương sự thông thái và lòng hào tâm của cô. Chúng dùng những chiếc vuốt tí hon để vẽ chân dung của cô và diễn những vở hài kịch trên những sân khấu nhỏ làm bằng tre và những mẩu lụa.

Chỉ có gã chuột nhảy tị hiềm là không vui mấy. Gã lập mưu trong những ống cống, dưới những mái vòm và đôi khi trên những ngọn cây. Gã gieo những lời bịa đặt và gặt hái những sự oán hờn. Lũ chuột cống nhập bọn với gã — sẵn sàng bày tỏ thái độ của chúng với vương triều — và trong những cái đầu ma mĩnh ấy, một kế hoạch được thành hình.

Chiến tranh, đen tối và đẫm máu, đổ ra từ vương quốc loài chuột. Chết chóc lan dần cho đến khi xác chuột nghên đầy đường sá của loài người, làm cản trở cả những con ngựa trên phố.

Trong chiếc áo choàng bằng lông chuột bạch với cây thần trượng, Chyou cầu hồn tiên tổ — những con vật vĩ đại đã từng tung

hoành trong vùng này rất lâu trước khi bị tràn ngập bởi phổ xả và chiếm cứ bởi loài người. To lớn và bất khoan dung, những con vật tiền sử này đã tiêu diệt sạch sẽ bọn chuột. Chúng đã thương gĩa chuột nhảy và chính Chyou đập đi gã với chiếc giày đen thanh nhã của cô.

Nhưng sau khi trận chiến cuối cùng kết thúc và hai bên đã đếm xác tử sĩ, lũ chuột tiền sử không muốn quay lại thế giới ngầm của chúng. Giờ đây ngay cả Chyou, mặc dù vẫn giữ ghế nữ vương của loài gặm nhấm, cũng phải dè chừng bóng dáng chúng và lẩn trốn mỗi khi cô trông thấy những con mắt vàng sáng quắc của chúng.

Dịch từ nguyên tác Anh văn, “Rat”, trong Tales of the Chinese Zodiac, của Jenn Reese.

Rat

In the Year of the Rat, the girl-child Chyou became high priestess of rodents. They made her a cloak from the fur of white mice and wove beaded rat tails into her long black hair. In her hand, she carried a small scepter—a stick, really—adorned with a pair of shrews that danced and mated and danced some more on a small jade platform at the top.

Instead of gold, they brought her great morsels of yak cheese and smaller pieces of ham. Chyou sat long nights and heard her subjects' tales of woe and injustice. With her shrew wand, she cast spells for the rats and the mice. She helped them find food and warm places to sleep when it rained. She gave them cat wards and monkeybane, and taught them the fine art of rodent self-defense. (In which she was already a black belt six times over.)

Her reign was a good one. The rodents celebrated her wisdom and lauded her generosity. They painted pictures for her with their small paws and performed comedies on a small stage built from bamboo and scraps of raw silk.

Only the jealous gerbil was unhappy. He plotted in sewers and under porches and sometimes in the tops of trees. He sowed lies and reaped resentment. The rats joined him—ever ready to display their feelings toward authority—and in their clever heads a plan was formed.

War, dark and bloody, spilled forth from the rodent realms. The dead and dying grew in number until their bodies clogged the roads

and hampered the horses in the human streets.

In her cape of white mice and with her scepter, Chyou called upon the spirits of the ancient ones—the great creatures that had hunted long before cities had sprouted and become infected by humanity. Huge and without mercy, these rodents of old destroyed the rats. They wounded the gerbil and Chyou herself crushed it with one of her dainty black sandals.

But even after the last battle had been fought and the dead on both sides counted, the ancient ones refused to return to their rightful place in the underworld. Now even Chyou, who is still high priestess of the rodents, must watch the shadows and run when she sees their glowing golden eyes.

Trâu

Vào năm Sửu, Ting-an quyết định cày xới những mảnh ruộng của mình và trồng súc vật thay vì cây cối. Gã mua hạt giống từ một vị sư già, ông ta xuất hiện như một sự trùng hợp tình cờ, vào đúng cái ngày Ting-An nảy ra cái ý định độc đáo ấy.

Cái giá phải trả để có những hạt giống này? Ting-An phải mất vợ. Ting-An lại cho là gã đã được giá hời, dù ngay cả vị sư già cũng nhận mất bất mãn khi khập khiễng dắt vợ gã đi.

Nhưng không có vợ bên cạnh, Ting-An chẳng có ai để chăm sóc ruộng đồng. Gã đến bên con trâu — con vật biết vâng lời hơn vợ gã, lại cũng mạnh khỏe hơn — và nói rằng "Nếu người giúp ta cày bừa và gieo giống, ta sẽ phong cho người là vua của tất cả những loài vật mọc lên trên cánh đồng của ta." Con trâu ưng thuận.

Mùa đông khắc nghiệt làm cho mảnh đất cứng như đá. Ting-An và con trâu làm việc quên giờ giấc sáng trưa chiều tối. Cả hai trở nên gầy còm vì làm việc cật lực, nhưng chẳng bao lâu mảnh đất đã sẵn sàng cho việc gieo giống.

Trên luống đất thứ nhất, Ting-An trồng những con nhím, vì gã cho rằng chúng xấu xí và dù sao thì gã vẫn luôn quên tưới nước cho luống đầu tiên. Trên luống thứ nhì, gã thả những hạt giống màu nâu to tròn mà gã hi vọng là sẽ mọc lên thành những con lợn béo tốt. Trên những luống kế tiếp gã trồng ngỗng, ngựa, nai, gà, trâu và chó sói.

Gã có một chút phân vân về lũ sói. Gã nghĩ nếu còn vợ bên cạnh, chắc hẳn nàng đã khuyên gã đừng trồng chúng. Nhưng Ting-An vẫn luôn thích hình ảnh của chó sói — gã vẫn tưởng tượng mình có tư chất của một con sói — và không thấy gì đáng hại cả.

Ting-An và con trâu tiếp tục công việc. Họ che chắn những hạt giống và bón tưới chúng, ngay cả trong những ngày nóng nhất. Chẳng bao lâu, những con thú bắt đầu nảy mầm.

Lũ trâu lớn nhanh và khỏe. Bọn lợn và ngỗng béo núc, nai và ngựa thì thanh nhã, và gà thì ồn ào. Còn sói và nhím thì dường như không thấy phát triển tí nào.

Cứ mỗi vài giờ, con trâu lại đi dọc theo những luống đất của những thần dân tương lai và ban phát những huấn từ về tính chăm chỉ và lòng trung thành. Nó là một con vật dễ mến, và lời lẽ của nó rất cảm động. Những con vật lớn nhanh hơn, khỏe hơn và thề nguyện trung thành với nó.

Và rồi, kíp khi hầu hết những con vật đã bắt đầu chín rộ khỏi cuống, lũ sói vụt trời lên từng lòng đất, lớn phồng, và bắt đầu giết những con vật khác nòi.

Ting-An rình xem từ một chỗ an toàn trong nhà, sợ diếng người. Tuy nhiên, con trâu lại không thể đứng yên nhìn thần dân của nó bị sát hại. Nó nhảy bổ vào bầy sói, dùng sừng đâm thủng bụng chúng và dẫm nát chúng bằng những chiếc vó mạnh mẽ của nó, và vài giờ

sau nó chết một cách anh dũng để bảo vệ thần dân.

Khi bình minh đến, những con sói còn sống sót phóng vào rừng, tươi tỉnh và béo tốt, và thành quả lao động của Tinh-An không còn gì ngoài một luống đất với những con nhím chết dờ.

Dịch từ nguyên tác Anh văn, “Ox”, trong Tales of the Chinese Zodiac, của Jenn Reese.

Ox

In the Year of the Ox, Ting-An decided to plow his fields and sow them with animals instead of plants. He bought the animal seeds from an old monk who appeared, coincidentally enough, the same day that Ting-An got his brilliant idea.

The price for the seeds? Ting-An's wife. Ting-An considered it a bargain, however, and even the old monk wore an irritated expression as he hobbled off with her.

But without his wife, Ting-An had no one to help him till the ground. He approached the ox—who had always been a better listener than his wife, and was quite a bit stronger, too—and said, "If you help me till the soil and plant these seeds, I will make you king over all the creatures that grow in my fields." The ox agreed.

The harsh winter had turned the ground as hard as stone. Ting-An and the ox worked themselves for hours in the morning and hours in the afternoon and even more hours at night. They grew lean from their labors, but soon the ground was ready to be sown.

In the first row, Ting-An planted porcupines, because he thought they were ugly and he always forgot to water the first row anyway. In the second row, he dropped fat brown pellets that he hoped would grow into succulent pigs. In subsequent rows he planted geese, horses, deer, chickens, oxen, and wolves.

He was a little unsure about the wolves. He suspected his wife would have talked him out of those, if she had still been there. But Ting-An had always like the look of wolves—imagined himself one at heart—and saw no harm in it.

Ting-An and the ox continued to work. They covered the seeds and watered them, even on the hottest of days. Soon, the animals

began to sprout.

The oxen grew fast and strong. The pigs and geese grew fat, the deer and horses graceful, and the chickens loud. The wolves and porcupines didn't seem to grow at all.

Every few hours, the ox walked up and down the rows of his soon-to-be subjects and delivered speeches about hard work and loyalty. He was a charismatic creature, and his words were heartfelt. The animals grew faster and stronger and promised him their fealty.

And then, just as most of the animals began falling from their stalks, the wolves burst from the ground, fully formed, and began to kill the others.

Ting-An watched from the safety of the house, stricken with fear. The ox, however, would not stand by and watch his people slaughtered. He rushed into the fray, goring wolves with his horns and crushing their skulls with his mighty hooves, and when he died, hours later, it was in the brave defense of his people.

At dawn, the surviving wolves loped off into the woods, smiling and fat, and Ting-An was left with a row of half-dead porcupines to show for his work.

Cọp

Năm lên năm tuổi, Suyee mong ước có một em gái, và vào năm Dần, ước mơ của cô bé thành sự thật. Đứa em gái ra đời mạnh khỏe chỉ trừ một điều: mắt nó không mở được. Sau một tuần cũng không mở. Sau một tháng cũng không. Sau một năm, hai năm, rồi ngay cả năm năm, cũng không.

Suyee cùng mẹ và em du hành đến tận những miền biển cả xa xôi để thỉnh cầu chữa chạy cho đôi mắt của bé gái. Mỗi người lại chỉ bảo một phương thức khác nhau.

Ông lão Ko tìm cách nạy đôi mắt con bé bằng những thanh dừa tròn nhúng vào máu đại bàng, nhưng không hiệu quả. Một bà mẹ trong thị trấn khuyên họ đặt những đồ vật xinh đẹp chung quanh con bé hồng dụ nó mở mắt. Suyee và mẹ làm theo, nhưng vì họ không giàu có mấy, đồ vật xinh đẹp quá nhỏ bé nên không đủ hiệu nghiệm. Một ông lang trong thành phố định cắt đôi mí mắt của con bé đi, nhưng mẹ Suyee không đồng ý.

Một ngày nọ, khi Suyee lang thang trong rừng tìm kiếm những hòn cuội ngộ nghĩnh cô bé gặp phải một con cọp. Dù con vật thật to lớn và trông thật dữ tợn, lông trên đỉnh tai nó đã ngã xám và những vằn vện trên người nó cũng đã nhạt màu. Miệng nó chỉ còn một chiếc nanh lớn duy nhất.

"Ông là cọp," Suyee nói. "Có phải ông sắp ăn thịt tôi không?"

"Không, trừ phi ngươi chạy thật chậm," con cọp nói. "Ta già quá rồi, ta sắp đi châu thổ tiên trong Khu Rừng của Bóng Đêm Bất Tận."

"Hay quá nhỉ," Suyee nói, cố làm ra vẻ lễ phép. Thật ra, cô bé nghĩ khu rừng thì đáng sợ và đêm thì quá tối. Và rồi, vì quá mệt mỏi, cô kể cho con cọp nghe về đứa em gái mù của mình.

Con cọp kiên nhẫn lắng nghe, và khi cô bé kể xong, nó nói, "Này con, hãy đến và nhờ cái nanh của ta." Suyee cho đó chỉ là một lời phỉnh dụ, nhưng vì cô chỉ là một đứa trẻ, cạm bẫy cũng chẳng làm cô sợ mấy. Cô bé bước đến gần con cọp, dùng một tay nắm lấy chiếc nanh và kéo ra. Chiếc nanh tuột ra một cách dễ dàng, chỉ có ít máu rỉ theo.

"Tôi nay hãy đặt nó dưới gối của em con," con cạp nói. Và chỉ thế, nó nhắm mắt qua đời.

Suyee quyết định không kể cho mẹ biết về món quà của con cạp. Mẹ cô đã già và nghèo khổ, bà đã hầu như mất hết mọi niềm hi vọng. Đêm đó, Suyee ru em gái ngủ rồi chuôi chiếc nhanh còn dính máu dưới gối em.

Sáng hôm sau, Suyee tỉnh giấc vì tiếng cười của mẹ, tiếng cười mà cô đã không được nghe gần một năm qua. Suyee chạy ra ngoài. Mẹ cô và em gái đang nắm tay quay vòng cười vui.

"Thật mầu nhiệm," mẹ cô nói.

Suyee nhìn em gái, và em cô nhìn lại với đôi mắt vàng rực của con cạp. Em gái cô mỉm cười, hai chiếc nanh nhọn lấp lánh trong miệng.

"Đi Suyee," em gái cô bảo, "hãy chạy vào rừng với em."

Dịch từ nguyên tác Anh văn, "Tiger", trong Tales of the Chinese Zodiac, của Jenn Reese.

Tiger

When she was five, Suyee wished for a sister, and in the Year of the Tiger, her wish was granted. The baby was born healthy save for one thing: it wouldn't open its eyes. Not after a week. Not after a month. Not after a year, or two years, or even five years.

Suyee and her mother and her sister traveled to the wide ocean and back seeking advice about the girl's eyes. Everyone suggested something different.

Old man Ko tried to pry her eyes open with rounded sticks dipped in eagle's blood, but it didn't work. One town's wisewoman suggested they surround the girl with beauty to tempt her eyes to open. Suyee and her mother tried, but as they were not very wealthy, their small pile of beauty wasn't enough. A doctor from a big city wanted to cut the girl's eyelids away, but Suyee's mother refused.

One day, Suyee was wandering through the forest collecting funny rocks when she encountered a tiger. Although the creature was huge and dangerous-looking, the tips of its ears were grey and its stripes had begun to fade. Just one large fang remained in its mouth.

"You're a tiger," Suyee said. "Are you going to eat me?"

"Not unless you run very slowly," the tiger said. "I'm old, and I'll soon join my sire in the Forest of Endless Night."

"Sounds nice," Suyee said, trying to be polite. In truth, she thought the forest was scary and night was altogether too dark. And then, because she was tired, she told the tiger about her blind sister.

He listened patiently, and when she was done, he said, "Child, come here and pull on my fang." It sounded like a trap to Suyee, but as she was a child, traps didn't scare her much. She walked to the tiger, wrapped one hand around its last tooth, and pulled. The fang popped out easily, trailing only a little blood.

"Put my tooth under your sister's pillow tonight," the tiger said. And with that, it closed its eyes and died.

Suyee decided not to tell her mother about the tiger's gift. Her mother was poor and tired, and had very nearly lost hope. That night, Suyee tucked her sister into bed and slipped the bloody fang under her small head.

The next morning, Suyee awoke to the sound of her mother's laughter, a sound she hadn't heard in almost a year. Suyee ran outside. Her mother and sister were holding hands and spinning as they laughed.

"It's a miracle," her mother said.

Suyee looked at her sister, and her sister's great golden tiger eyes looked back. Her sister smiled, and two sharp fangs glinted in her mouth.

"Come, Suyee," her sister said, "and run with me through the forest."

Thỏ

Vào năm Mão, Peisun quyết định hoạ nỗi lòng của mình lên xấp bánh trắng mỏng màu nước trà.

Nàng nhô năm chiếc râu thỏ dài và thắt chúng lại bằng một sợi chỉ. Nàng lấy trộm một thỏi mực quý của Lão Kim và mài nó lên một viên sỏi tròn trịa thấm đẫm nước mắt của chính nàng. Rồi nàng chấm ngọn bút lông vào vũng mực đen nhánh.

Bức hoạ đầu tiên trông quá nhoè nhoẹt. Nàng quên vén giữ ống tay áo phải, và nó đã xoa nhoà bức tranh. Một con nai đen nhỏ bé tìm cách nhảy ra khỏi trang giấy, nhưng đôi chân dẹt dạng không chịu nổi sức nặng của nó. Nó vung vẩy như đang tìm cách vượt ra khỏi một vũng lầy, nhưng chịu thua. Trang giấy cứ nín nó lại.

Ba bức hoạ kế tiếp cũng thất bại: một chiếc bánh trung thu, một chiếc chén đựng những quả đào, và một con trĩ. Peisun quẳng chúng vào dòng suối. Nàng mong được thoả nguyện nhưng khiếu vẽ của nàng lại quá kém. Nàng cần phải tìm sâu trong tâm tưởng để thấy được khát vọng thực sự của mình.

Nàng phác hoạ ngọn núi gần quê mình. Ngọn núi vỡ vụn thành bụi đất khi nàng định trèo lên. Chiếc lược nàng vẽ cho mẹ bị vỡ làm đôi. Con dê nàng vẽ khua chân gáy, nhưng không một chút thanh âm nào phát ra.

Peisun quẳng những bức hoạ bị hỏng xuống dòng nước và thếp giấy vẽ cứ mỏng dần. Mực cần thêm nước, và nước mắt nàng nhỏ nhanh lên viên sỏi. Khi chúng chạm mặt sỏi, mực bắn tung lên mảnh giấy còn lại và tạo thành một vòng tròn.

"Đây rồi!" Peisun thốt lên, và nàng giở vầng trăng ra khỏi trang giấy, thả vào bầu trời, rồi nàng nhìn theo nó cho đến khi trái tim nàng cũng mãi khai tròn đầy như đoá trăng rằm.

Dịch từ nguyên tác Anh văn, "Rabbit", trong Tales of the Chinese Zodiac, của Jenn Reese.

Rabbit

In the Year of the Rabbit, Peisun decided to paint her heart's desire on a stack of thin, tea-stained rice paper.

She plucked five long whiskers from a rabbit and bound them with a piece of string. She stole an ink stick from Old Kim's special stock, and rubbed it against a smooth river rock wet with her own tears. Then she dipped the tip of her brush in the small pool of black.

The first image was blurry. She forgot to hold the sleeve of her shirt with her left hand, and it smeared the image. A small, dark grey deer tried to jump from the page, but its two deformed legs couldn't bear its weight. It struggled as if trying to pull itself from a marsh, but failed. The page sucked it back in.

The next three pictures were also failures. Peisun tossed the sheets into the creek: a moon cake, a bowl of plums, a pheasant. Her hunger drove her desire, but her skill was not enough. She needed to dig deeper inside her heart, to find her true desire.

She sketched a mountain near the town where she grew up. It crumbled into dust when she tried to climb it. Her mother's comb broke in two. The cricket rubbed its legs, but no music came out.

Peisun's sheaf of pages thinned as she dropped her failed images into the water. The ink needed more moisture, and her tears fell readily onto the stone. When they struck, ink splashed onto the remaining piece of rice paper and formed a circle.

"Of course!" Peisun said, and she lifted the moon off the page and into the sky, where she stared at it until her heart was just as full.

Rồng

Vào năm Thìn, Kwong nhặt được một chiếc vảy sáng lấp lánh cạnh cái giếng và đem nó về cho vợ, vì nó làm ông nhớ đến biển cả. Bất kể ông cầm nó theo cách nào, hoặc ánh đèn có mờ đến đâu, chiếc vảy vẫn lung linh và toả sáng tựa như ánh mặt trời đang khiêu vũ trên đại dương: màu xanh, sắc lục và mặn mùi muối biển.

Vợ của Kwong, Lian, rất thích chiếc vảy, nàng treo nó trong bếp để có thể ngắm nó suốt ngày khi nàng đang làm bếp. Lian bắt đầu

dành càng lúc càng nhiều thì giờ ngắm nghía chiếc váy. Bánh thì bị cháy xém, cơm thì nhão như cháo.

Một đêm nọ, khi Kwong gọi nàng đi ngủ, lại chẳng thấy nàng đâu. Ông đi tìm và thấy nàng đang ngồi trên ghế nhìn chăm chăm vào chiếc váy.

"Cái gì trong ấy hợp hồn nàng vậy?" Ông hỏi.

"Một cô công chúa," Lian đáp. "cô công chúa từ đáy biển sâu, tóc cô dài như cụm rong biển và mắt cô trong như ngọc trai, sáng rực trên làn da mặt xanh mịn. Cô mặc một chiếc áo dài thanh thoát và cạnh đó là một chú cá bạc tí hon lấp lánh đang nhảy điệu luân vũ. Và," Lian tiếp, "cô ta là con gái của thiếp."

Kwong lâu bầu. Ông yêu vợ mình nhưng không chịu nổi chuyện điên rồ này. Tối đó ông đã phải ráng nuốt bữa cơm với cá cháy và trà nguội. Có lẽ ông nên đồng ý cho nàng một đứa con, để nàng còn có chuyện để lo hơn là cứ mơ mộng.

Ngày hôm sau Kwong dậy sớm và đem chiếc váy vào thành. Ông bán nó cho một người chuyên sưu tầm đồ lạ rồi dùng số tiền ấy mua một chiếc niêu cơm mới cho vợ. Ông nghĩ đáng lẽ mình không bao giờ nên nhặt chiếc váy cũ kĩ ấy, dù nó có sáng lấp lánh hay không.

Khi Kwong về đến nhà với món quà cho vợ, nàng đã đi đâu mất. Ông tìm sau vườn, trong phòng ngủ, trong nhà bếp — đến hai lần — và vỡ lẽ ra rằng nàng đã không còn ở đây nữa. Ông lần thân ra ngoài ngõ và thấy mình lại đến bên chiếc giếng xưa. Ông nhìn qua thành giếng và cất tiếng gọi vào trong lòng giếng tối đen "Có ai đây không?"

Sau một khoảnh khắc kéo dài, cô đơn, tiếng vợ ông cất lên từ đáy giếng sâu. "Thiếp tạ lỗi cùng chàng, Kwong, nhưng thiếp phải quay về lại với người chồng cũ của mình là một Thủy Long, và với con gái của thiếp với người ấy. Có một bị gạo trong chạn và mớ rau vừa hái dưới thung. Mong chàng vui sống!"

Từ chuyện này, Kwong học được một bài học đắt giá: đừng bao giờ nhặt một vật lạ có mùi vị của đại dương, dù nó có đẹp như thế nào đi nữa, nếu bạn đã lấy một người đàn bà mà bạn tìm thấy trên bờ biển.

Dịch từ nguyên tác Anh văn, “Dragon”, trong Tales of the Chinese Zodiac, của Jenn Reese.

Dragon

In the Year of the Dragon, Kwong found a glittering scale by the well and brought it home to his wife, for it reminded him of the sea. No matter how he held the scale, or how dim the light, the scale shimmered and glowed like the sun dancing on the surface of the ocean: blue, green, and smelling of salt.

Lian, Kwong's wife, was delighted with the scale and hung it in the kitchen, where she could look at it all day while she worked. Lian began spending more and more time gazing at the scale. The bread burned and the rice cooked so long it became one white, gooey mass.

When Kwong called her to bed one night, she did not come. He found her sitting on a chair in front of the scale and staring at its surface.

"What do you see that entrances you so?" he asked her.

"A princess," Lian said. "A princess of the deep ocean, with long hair like tendrils of thick kelp and eyes pure white, like pearls, glowing in the smooth green skin of her face. She is wearing a flowing dress and near it, little silvery fish dance and sparkle in patterns. Also," Lian said, "she is my daughter."

Kwong grunted. He loved his wife, but did not care for this madness. That night he had suffered through a dinner of burnt fish and cold tea. Maybe he should have agreed to father a child for her, so she'd have something to do besides daydream.

The next day, Kwong awoke early and took the scale into town. He sold it to a man who collected oddities, and used the money to buy a new rice pot for his wife. He never should have picked up that old scale anyway, glittering or not.

When Kwong got home with his present, his wife was gone. He searched the yard, the bedroom, and the kitchen—twice—and was forced to admit that she just wasn't there. He wandered outside and once again found himself at the well. He peered over its edge and called "Hello" into the darkness.

After a long, lonely moment, his wife's voice floated up from the depths. "I'm sorry, Kwong, but I've returned to my first husband, the water dragon, and to our daughter. There's a bag of rice in the cupboard and some freshly picked vegetables in the basin. Have a good

life!”

From this, Kwong learned a valuable lesson: never pick up strange ocean-scented objects, no matter how pretty, if you've married a woman who you found on a beach.

Rắn

Vào năm Tị, Jin-Hua bị một con rắn lục bé xíu có đôi mắt đen rất nhỏ và nanh nhọn như đầu kim cắn. Nó cắn vào bàn tay nàng khi nàng đang khom người hái hoa trong vườn, vì thế sẵn tay nàng chụp lấy con rắn nhỏ.

“Người phải thả ta ra,” con rắn rít lên, “anh chị em ta rất đông và rất dữ. Họ sẽ trả thù cho cái chết của ta bằng nanh độc, và đưa toàn bộ thân nhân của người vào miền ác mộng không một lối ra.”

“Nói thế là đủ rồi,” Jin-Hua đáp, và nhét con rắn nhỏ vào vào cái túi da dày của nàng.

Một tuần sau, Jin-Hua mở túi ra và rút cho con rắn một cái đầu chuột. Con rắn nói “Giờ đây anh chị em ta đang rời khỏi những hang ổ tối tăm. Họ đang vượt qua núi đồi biển cả. Họ sẽ tìm ra người, và chính người cùng tất cả những người thân yêu của người sẽ bị ném vào con đau đớn điên cuồng vô tận.”

“Được,” Jin-Hua trả lời. Nàng đóng miệng túi lại, sau khi con rắn nhỏ vừa kịp dớp lấy cái đầu chuột và nuốt chửng.

Sự việc cứ tiếp diễn như thế khoảng hai tháng. Mỗi lần Jin-Hua mở miệng túi rút thức ăn cho con rắn, nó lại rít lên một lời nguyên độc địa đầy hận thù dành cho nàng và những người thân yêu của nàng.

Một buổi sáng, Jin-Hua nhìn ra mảnh vườn nhỏ của mình, và dường như mỗi ngọn cỏ đều động đậy. Bầy rắn đã đến. Jin-Hua bước ra đón chúng.

Cả nghìn con rắn bao quanh nhà nàng thành một vùng xanh lục. Một con trong chúng trườn lên trước và nói.

“Này, con Người. Người bắt giữ một đồng loại của ta,” nó nói với giọng thì thào và đôi mắt nhỏ như đầu kim.

“Ta có giữ cậu hoàng tử lạc loài của các người,” Jin-Hua trả lời. “Cậu được nuôi bằng những đầu chuột ngon nhất và được giữ ở một nơi an toàn ấm áp, mặc dù cậu rất dữ và đã bắt ngờ cắn ta trong lúc ta không hề khiêu khích cậu.”

“Dối trá, toàn những lời dối trá!” con rắn trong bọc rít lên.

“Không dối trá đâu,” thủ lĩnh của đàn rắn nói. “Chúng ta đã đi tìm người mấy năm ròng đến khi tìm được nơi giữ người ở đây.”

Và Jin-Hua chiếm được lòng tin của toàn loài rắn trên thế gian ngoại trừ một con, và nàng cũng được miễn nhiệm nọc rắn suốt đời.

Dịch từ nguyên tác Anh văn, “Snake”, trong Tales of the Chinese Zodiac, của Jenn Reese.

Snake

In the Year of the Snake, Jin-Hua was bitten by a tiny green viper with black pinprick eyes and sharp needle teeth. It bit her in the hand as she bent to pick a flower from her garden, so she grabbed the little snake instead.

"You must release me," the snake hissed at her, "for my brothers and sisters are many, and quick to anger. They will avenge my death with poison and fangs, and ferry all those you love into a land of living nightmare from which there is no escape."

"That's quite enough of that talk," Jin-Hua said, and shoved the little snake into her thick leather pouch.

A week later, Jin-Hua opened her pouch and fed the snake the head of a mouse. It said, "Even now, my brothers and sisters are leaving their nests and holes, their shadows and their dark places. They are winding their way over mountains and across seas. They will find you and those you love and you will all be plunged into the insanity of never-ending pain."

"Right," Jin-Hua said. She closed the pouch, but not before the little viper grabbed the mouse head and swallowed it.

It continued like this for almost two months. Jin-Hua opened the pouch to feed the snake, and it hissed a vile curse involving her, her loved ones, and immense torture and discomfort.

One morning, Jin-Hua looked out into her small yard, and it seemed as if the very grass itself were moving. The snakes had arrived. Jin-Hua went outside to greet them.

Thousands of snakes surrounded her house in a great green mass. One slithered forward and spoke.

"You. Human. You have one of ours," it said, with its whispering tongue and pinprick eyes.

"I have your runaway prince," Jin-Hua said. "He has dined on the finest mouse heads and been kept warm and safe, despite his vile and unprovoked attack on my person."

"Lies, all lies!" hissed the viper in her pouch.

"They are not lies," the leader of the snakes said. "We had been looking for you for years until your captivity led us here."

And so Jin-Hua gained the respect of all the snakes in the world save one, and was immune from poison her whole life long.

Ngũgĩ

Vào năm Ngọ, Anshi đẻ một con ngựa nhỏ cho con trai mình là Ryo. Ông sơn những cái vó tí hon màu đen và cắt một lợn tóc của mình để làm bờm và đuôi cho con ngựa. Đôi mắt, luôn luôn là điểm khó khăn nhất, Anshi đính bằng hai hạt táo tròn trịa.

Ryo nhận lấy con ngựa gỗ, ôm nó vào lồng ngực bé bỏng của mình, rồi chạy đi chơi sau nhà. Khi đêm về, vợ Anshi gọi con vào ăn tối nhưng không thấy thằng bé. Anshi tìm khắp mọi nơi, nhưng thay vì Ryo, họ chỉ tìm thấy những dấu vó ngựa nhỏ bằng móng tay in trên nền đất ẩm. Anshi lần theo, nhưng chúng đã biến mất nơi bia rừng.

Trong khi người vợ mãi than khóc, Anshi đẻ một con ngựa khác. Ông kỹ càng tạc bốn cái chân nhanh và khỏe, với chiếc cổ cong và quai phải. Ông lại cắt một lợn tóc của mình để làm bờm và đuôi cho nó, và tìm được hai hạt táo nữa cho đôi mắt. Anshi đem sản phẩm của mình ra vườn và chăm chú nhìn nó trên tay, trông đợi một điều gì đó xảy ra.

Không bao lâu, điều đó đã xảy ra. Con ngựa cái tí hon vùng vẫy cái đầu như một đứa bé lắc đầu tỉnh giấc, rồi gõ lên bàn tay của ông với bốn cái vó sơn đen. Đôi mắt bằng hạt táo nhìn ông như dò hỏi, và Anshi gật đầu.

Mùi thơm ngập tràn đầu óc ông. Trong khoảng khắc giữa hai tiếng vó ngựa, người ông thu nhỏ lại bằng khổ người con ngựa và ông ngồi lên chiếc lưng gỗ phẳng lì của nó. Cô giăng chung quanh họ như một cánh đồng lúa mì xanh. Anshi vuốt cổ con ngựa cái và nói, “Hãy đem ta đến chỗ con trai ta.”

Ông cảm thấy những bắp thịt bằng gỗ của con ngựa nổi cuộn lên trước khi nó phóng nước đại qua khỏi thâm cỏ. Gió đêm xéo vào mặt Anshi như những móng vuốt mềm. Ông bám chặt vào bờm ngựa — vào mớ tóc của ông — và gập người xuống. Khi đến bên bia rừng, con ngựa phóng lên. Đầu óc ông tràn ngập mùi táo, rồi cả hai đến một cánh đồng cỏ vàng bao la, đầy người và ngựa. Một ngôi làng.

Một người đàn ông đến gần Anshi. “Cha ơi,” người ấy nói, “con đây, Ryo!” Anshi định cãi lại — Ryo của ông chỉ mới sáu tuổi — nhưng người đàn ông ôm chầm lấy ông, và Anshi nhận ra con trai mình. Nó đã trở nên cao lớn và mạnh khỏe, với đôi mắt thật giống mẹ.

“Ryo,” Anshi nói, giọng ông đặc lại, “mẹ con lo lắng lắm. Con phải về với cha.”

“Cuộc sống con là ở đây thưa cha,” Ryo đáp. “Con đã có vợ và ba con.”

Tìm Anshi ngừng đập, nhưng ông thấy niềm vui sướng trên gương mặt con trai và không thể nhỏ lệ. Con cái lớn nhanh đến cha mẹ chúng cũng không ngờ.

Anshi rút dao ra và bắt tay ngay vào việc, đẻ ra bốn con ngựa tí hon cho gia đình của con mình. Ông gạt những giọt nước mắt chực rơi, rồi bảo, “Cha mong con về thăm thường xuyên.”

Dịch từ nguyên tác Anh văn, “Horse”, trong Tales of the Chinese Zodiac, của Jenn Reese.

Horse

In the Year of the Horse, Anshi carved a miniature stallion for his son Ryo. He painted its tiny hooves black and cut off a lock of his own hair to fashion its mane and tail. For eyes, always the trickiest, Anshi embedded two perfect apple seeds.

Ryo took the wooden horse, hugged it to his small chest, and ran off to play behind the house. When night came, Anshi's wife called their son to dinner, but the boy didn't come. Anshi searched everywhere, but instead of Ryo, they found only hoofprints the size of fingernails in the moist earth. Anshi tried to follow them, but the trail ended at the edge of the forest.

While his wife cried, Anshi set to work on another horse. He took great care to carve its legs strong and swift, its neck curved and noble. He used another clump of his own hair for its mane and tail, and found two more apple seeds for eyes. Anshi took his creation into the yard and stared at it in his hand, waiting for something to happen.

And soon, something did. The little mare shook her head like a child shaking off sleep, and pranced on his palm with her painted hooves. Her apple-seed eyes held a question, and Anshi nodded.

The smell of hay filled his head. In the space of a hoofbeat, he had shrunk to the horse's size and now sat upon her smooth wooden back. Grass surrounded them like a green field of wheat. Anshi stroked the mare's neck and said, "Take me to my son."

He felt the horse's wooden muscles bunch just before it sprang into a gallop across the lawn. The night air raked Anshi's face like soft claws. He clung to the horse's mane—to a tuft of his own hair—and hunkered low. When they reached the edge of the forest, the mare jumped. His mind erupted with the scent of apples, and then they were in a vast golden meadow filled with horses and people of all sorts. A village.

A man approached Anshi. "Father," he said, "it's me, Ryo!" Anshi wanted to protest—his Ryo was but six years old—but the man hugged him, and Anshi recognized his son. He had grown strong and tall, with eyes like his mother's.

"Ryo," Anshi said, his voice thick, "your mother is worried. You must come back with me."

"I have a life here now, father," Ryo said. "A wife and three children of my own."

Anshi's heart faltered, but he saw the joy in his son's eyes and could not weep. All children grow up faster than their parents expect.

Anshi pulled out his knife and set to work immediately, fashioning four new miniature horses for his son's new family. He wiped the usual tears from his eyes and said, "I hope you'll visit often."

Dê

Chẳng ai cảm thấy bất ngờ, ngoại trừ chính Yuhán, trước sự kiện là, trong năm Mùi, gã đem lòng yêu một con dê.

Nó đẹp lạ thường, con dê của gã, với bộ lông bạc lấp lánh và những bánh xe gỗ nhỏ thay cho những chiếc vó. Nhưng người ta không bao giờ chấp nhận cái việc yêu dê một cách công khai, ngay cả ở một nơi hẻo lánh như ngôi làng Rạng Đông này, và Yuhán bắt buộc phải giấu kín tình yêu của mình, theo cả nghĩa đen lẫn nghĩa bóng.

Yuhán dắt con dê của mình theo một con đường mòn quanh co lên núi cho đến khi gã tìm ra được một cái hang nhỏ nhưng ẩm cúng.

“Ồ đây nàng sẽ tránh được mưa gió, sương sớm, cũng như những trận lũ mùa xuân.”

Con dê chẳng nói gì cả, chỉ nhìn gã với đôi mắt nâu tròn ngờ ngạc nhiên.

Sự im lặng của con dê không làm nản lòng Yuhán. Thật ra, gã còn cố gắng gấp đôi để lấy lòng nó bằng cách leo lên hang không chỉ một hai lần một ngày, mà cả mười hai lần, tay bê đầy quả cáp và món ngon vật lạ để làm cho nó vui và đáp lại tình yêu của gã.

Nhưng công việc làm của Yuhán trở nên khó khăn. Gã là người thợ sửa giày duy nhất của làng, và từ trước đến giờ gã chỉ vừa đủ sức cày đáng công việc. Thời tiết càng ngày càng lạnh hơn, mưa càng ngày càng lớn hơn, và số giày Yuhán phải sửa đã nhanh chóng tăng lên như tình yêu của gã dành cho con dê. Những khi không lên thăm ý trung nhân, Yuhán lại đóng giày mới cho mình, vì chỉ một ngày đi về trên ngọn núi ấy cũng đã làm đôi giày rách nát và làm đôi chân gã phỏng dập nhiều chỗ.

Dù vậy, con dê vẫn không đáp lại tình yêu của Yuhán.

Cuối cùng, sau nhiều tháng trời đeo đuổi, Yuhán không còn sức lực để leo lên ngọn núi nữa. Đôi chân đầm máu của gã sưng gấp đôi so với bình thường và đau nhức vô cùng. Dân làng Rạng Đông giận dữ vì chất lượng tệ hại của những đôi giày, và Yuhán bắt buộc phải khoá cửa buồng rèm. Gã nghĩ đến con dê của mình đang cô đơn trong hang tối trên đỉnh núi, và lần đầu tiên, trái tim gã không có cảm giác tan vỡ vì mối tình đơn phương.

“Có lẽ số trời không định,” Yuhán thì thầm, và lòng gã nhẹ hẫng khi nghĩ vậy. “Có lẽ lần sau, ta nên yêu một người đàn bà, nàng sẽ chăm sóc vết thương cho ta, giúp đỡ công việc cho ta, và chịu để ta hôn nàng.”

Nhưng những người thông tuệ ở làng Rạng Đông lại nghĩ ra điều hay hơn, vì đã sắp đến năm Thân, và họ đã đúc ra một con khi đẹp nhất với bộ lông bằng đồng xoắn và bộ răng bằng đường thoi.

Dịch từ nguyên tác Anh văn, “Goat”, trong Tales of the Chinese Zodiac, của Jenn Reese.

Goat

It came as a surprise to no one except Yuhan himself that, in the Year of the Goat, he fell in love with one.

She was particularly beautiful, his goat, with a gleaming coat of silver threads and small wooden wheels instead of hooves. But people frowned on overt goat love, even in the remote village of Sunrise, and Yuhan was forced to keep his love hidden, both literally and figuratively.

Yuhan rolled his goat up a long, winding path in the nearby mountains until he reached a small but cozy cave.

"Here you shall be protected from the wind and rain, from the early morning frost, and from the floods of springtime."

The goat said nothing, but simply regarded him with the dull brown circles of her eyes.

Her silence didn't deter Yuhan. In fact, he redoubled his efforts to win her affection by climbing the trail to her cave not merely once or twice a day, but a full dozen times, his arms laden with gifts and treats to amuse her and bind her heart to his.

But Yuhan's work suffered. He was the town's only cobbler, and he'd never been more than just adequate at the task. The weather grew colder, the rains fell harder, and the number of shoes Yuhan needed to mend swelled as quickly as his love for the goat. When he wasn't visiting his true love, Yuhan was making himself new shoes, for just one day's worth of treks up the mountain and back ruined his soles and covered his feet in blisters.

And still, the goat refused to return Yuhan's love.

Finally, after months of wooing, Yuhan grew too weak to make the journey up the mountain. His bloody feet had swollen to almost twice their normal size and throbbed painfully. The citizens of Sunrise were angry at the poor condition of their shoes, and Yuhan was forced to keep his door bolted shut and the curtains drawn over his two small windows. He thought of his goat, alone in that dark cave in the mountain, and for the first time, his heart did not threaten to break with the pain of unrequited love.

"Perhaps it was not meant to be," Yuhan whispered, and his heart lightened at the thought. "Perhaps next time, I will fall in love with a woman, and she will tend to my wounds and help me in my business, and let me kiss her."

But the wise people of Sunrise knew better, for it was soon to be the Year of the Monkey, and they had already fashioned a most

beautiful specimen with fur of curled bronze and teeth of molded sugar.

Khỉ

Lúc sét đánh vào một thân cây của quả phụ Mingmei, mười hai con khỉ rơi ra từ những nhánh cây. Vì vừa mới qua năm Thân, bà quả phụ xem cái điềm ấy là một phúc lớn.

Sáu con khỉ có bộ lông vàng, bà quả phụ đem tặng cho sáu gia đình nghèo nhất trong làng. Ba con khác có những vòng tròn đỏ chói chung quanh mắt, bà tặng chúng cho ba người dân làng bị vận rủi nhất trong năm vừa qua. Với ba con còn lại, bà đem con có màu lông màu xanh dương cho con gái mình, vì cô ta có đứa con trai vừa mất vì bệnh sốt, và đem một con có lông trắng như nếp cho em bà là Jin-Hua, người chưa bao giờ biết được mùi vị tình yêu.

Còn con khỉ lông đen, Mingmei giữ lại cho mình. Nó nhỏ hơn những con khỉ kia, thoang thoảng mùi gừng, và nhìn bà chăm chú với đôi mắt nâu long lanh. Bà đặt tên nó là Lão, có nghĩa là sống lâu, mong rằng nó sẽ ở với bà thật nhiều năm nữa.

Lão tỏ ra thật hữu ích trong nhà. Nó rửa chén, chặt củi, và còn hái quả cho Mingmei từ những cành cây cao nhất. Nhưng vào mỗi buổi tối, khi Mingmei lui về nghỉ lưng trên chiếc giường nhỏ trong phòng, con khỉ không chịu theo vào. Mingmei thiếp ngủ trong nó chỉ choeé và tiếng nôi đồng lạnh canh, nhưng không dám hé mắt xem Lão đang làm gì.

Nhiều tháng trôi qua. Những gia đình nghèo trở nên giàu có, những người kém may mắn trở nên hạnh phúc hơn bao giờ. Con gái Mingmei lại có bầu, và em gái Jin-Hua của bà vừa có một anh chồng thật đẹp trai từ làng bên. Chỉ có con khỉ của Mingmei là vẫn mang một điều gì bí ẩn, với màu lông đen thơm mùi gừng và đôi mắt sâu như bóng đêm.

Vào một đêm nọ, Mingmei tỉnh giấc vì một tiếng thét. Không còn ngại chứng kiến bí mật của Lão nữa, bà chạy vào bếp. Lão đang nằm trên sàn với vết thương trầm trọng, một cái nôi móp méo trong bàn tay vụn vẹo của nó. Quí gần đó là người chồng quá cố của quả phụ Mingmei.

“Nó chống cự ta đã mấy tháng qua,” chồng bà nói. “Cứ mỗi đêm ta đến để đưa nàng về nhà ta ở cõi âm, là mỗi đêm con khỉ này lại cầu xé mặt ta rồi đập ta bằng mấy cái chảo gang, bắt ta phải thối lui. Nhưng đêm nay ta đã thắng.”

Mingmei mắt ngẩn lẹ, chẳng biết nói hoặc nghĩ gì. Bà đã không nhìn thấy chồng suốt mười hai năm qua, từ khi ông qua đời vào năm Thân của giáp trước. Nhưng bà biết mình phải làm gì. Mingmei giật lấy cái nôi từ tay Lão và đập vào đầu chồng.

“Tôi sẽ về bên ấy khi nào số trời gọi,” bà nói, “không phải khi nào ông quyết định.”

Chồng bà bỏ đi, tay ôm đầu, không bao giờ quay lại. Mingmei chăm sóc con khỉ đen đến khi bình phục, và cả hai vẫn còn sống đến bây giờ.

Dịch từ nguyên tác Anh văn, “Monkey”, trong Tales of the Chinese Zodiac, của Jenn Reese.

Monkey

When lightning struck Widow Mingmei's tree, a dozen monkeys fell out of its branches. As it was newly the Year of the Monkey, the Widow took this as a sign of great fortune.

Six of the monkeys had fur the color of gold, and so the widow gave them to the six poorest families in the village. Three of the monkeys had bright red rings around their eyes, so she gifted them to the three villagers who had suffered from the worst luck in the last year. Of the remaining three monkeys, she gave the blue-furred one to her daughter, who had just lost her only son to fever, and she gave the rice-white monkey to her sister Jin-Hua, who had never tasted love.

But the black monkey, Mingmei kept for herself. It was smaller than the others, smelled vaguely of ginger, and watched her constantly with its glassy brown monkey eyes. She named it Tao, meaning long life, for she hoped it would stay with her for many years.

Tao proved quite useful around the house. It washed dishes and chopped wood, and even fetched fruit for Mingmei from the highest branches of her trees. But at night, when Mingmei retired to the small cot in her bedroom, the monkey would not follow. Mingmei fell asleep to the sounds of screeches and clanking metal pots each night, but didn't dare look to see what Tao was doing.

Months passed. The poor families grew wealthy, the unlucky ones found themselves happier than they'd ever been. Mingmei's daughter was once again pregnant, and her sister Jin-Hua had married a handsome man from another village. Only Mingmei's monkey remained a mystery, with its black ginger-scented fur and eyes full of night.

And then one night, Mingmei awoke to a scream. No longer caring to hide her eyes from Tao's secret, she ran into the kitchen. Tao lay gravely wounded on the floor, a dented pot in his twitching paw. Next to him knelt Widow Mingmei's long-dead husband.

"For months he has fought me," her husband said. "Each night I have come to bring you home with me, to my house on the other side of death. Each night, this monkey has raked my face and hit me with iron pans, and forced me away. But tonight I have won."

Mingmei, her eyes full with the promise of tears, did not know what to say, nor what to think. She had not seen her husband since the last Year of the Monkey, the year he had died. But she did know what to do. Mingmei lifted the pot from Tao's hand and struck her dead husband in the head.

"I'll go to the other side when the time is right," she said, "not when you decide it's time."

Her husband left, holding his head, and never returned. Mingmei nursed the black monkey back to health, and the two are living still.

Gà

Vào năm Dậu, Chen nằm mơ thấy một con gà trống khổng lồ với cái mỏ cứng như đá và đôi mắt lớn như vàng trắng trong đêm. Con gà trong con ác mộng băng qua làng quê mờ mờ tan nhà cửa, nhổ tung cây cối, và giết chết những súc vật quá chậm chân không chạy thoát móng vuốt của nó. Và mỗi đêm — vì suốt chín đêm liền Chen đều thấy những giấc mơ giống hệt nhau — anh phải ôm tai để không phải nghe thấy tiếng gáy thâu trời của con vật.

Chen cho rằng những giấc mơ này là một điềm báo từ trời, và anh cần phải cảnh báo mọi người về cái vận hạn không tránh khỏi này. Anh đem điều này kể cho bà lão thông thái trong làng, bà chỉ cười vào mặt anh. Anh lên phố nói với vị quan toà, vị này suýt chút nữa thì giam anh vào ngục. Những vị thầy chùa trên núi lắng nghe chuyện của anh, nhưng lại không chịu động tay, vì họ vẫn thường là vậy.

Và cứ mỗi lần Chen thiếp ngủ trên chiếc giường dưới gốc cây, con ác mộng lại đến phá tan giấc ngủ của anh. Anh luôn tỉnh giấc với tay dãn chặt vào tai.

Ban đầu, Chen thấy sợ những con gà trống sau vườn nhà hàng xóm. Anh chạy trốn mỗi khi một trong chúng xông ra và những người láng giềng tìm ra anh hai ngày sau trên một ngọn cây. Nhưng về sau, nỗi hoảng sợ biến thành sự căm giận. Mỗi khi đi đâu anh đều cầm theo một chiếc riêu nhỏ có lưới bằng bạc và bắt đầu lang thang trong vùng, bắt cô bắt cứ con gà nào mà anh gặp phải. Anh chặt đứt đầu chúng và đeo một chuỗi chân gà khô chung quanh cổ.

Cuối cùng, Chen tìm đến một ngôi đền giữa một cánh đồng rộng lớn. Một vị tăng ra hiệu cho anh lại gần và mời anh vào trong. Chen định chỉ nghỉ chân uống nước nhưng anh cũng nghe theo lời vị tăng. Anh nghĩ rằng rốt cuộc đã có người chịu lắng nghe lời nhắn của thượng đế.

Chen bước qua những hành lang mạ vàng được rải đầy những hạt bắp khô. Những ngọn đuốc bập bùng dọc theo tường, hắt chiếu những bức tranh cổ xưa về người và gà sống với nhau trong thanh bình. Đây là chốn nào? Sao anh không tìm thấy nó sớm hơn?

Mặc dù máu vẫn nhỏ từ cây riêu lưới bạc — nó đã nhỏ như vậy mấy tháng rồi — Chen tiếp tục bước sâu vào đền. Cuối cùng, anh gặp phải một phụ nữ tóc đen rất đẹp với một chiếc váy đỏ mềm mại. Bà ngồi trên một chiếc ngai vàng chạm trổ hình con gà trống đang vươn cổ gáy, chiếc mào kiêu hãnh vươn đến thiên đình. Chen đến trước mặt bà.

“Tôi đã mơ thấy một con gà trống khổng lồ,” anh nói. “Nó sẽ tiêu diệt tất cả chúng ta.”

Người đàn bà gật đầu. “Giấc mơ của anh đúng là một điềm báo,” bà nói, “và Đại Cồ sẽ hiện xuống để báo thù chúng ta. Cuộc chiến giữa người và họ đã liên lụy đến tất cả. Các vị thần đã nhắn gửi người lời cảnh cáo mà người không chịu lưu tâm.”

Chen mở miệng định nói một điều gì, bất cứ điều gì, nhưng đã quá muộn. Đằng sau vị nữ tăng, con gà trống vàng đã mở cái mỏ cứng như đá và bắt đầu gáy.

Dịch từ nguyên tác Anh văn, “Rooster”, trong Tales of the Chinese Zodiac, của Jenn Reese.

Rooster

In the Year of the Rooster, Chen dreamed of a giant rooster with a beak as hard as stone and eyes the size of the moon at night. His nightmare bird pecked its way across the countryside destroying houses, uprooting trees, and killing the animals too slow to run from its massive clawed feet. And each night—for Chen had this very same dream nine evenings in a row—he awoke clutching his ears to shield himself from the creature's sky-splitting crow.

Chen was convinced these dreams were a portent sent by the gods, and that he was supposed to warn everyone of their impending doom. He took his message to the village wisewoman, who laughed at him. He went next to the nearby town and spoke with the magistrate, who nearly had him thrown in jail. The monks on the hill listened, but did nothing, as was their way.

And every time Chen slept, in his bed or under the trees, the nightmare came and ravaged his sleep. Always, he woke with his hands pressed hard against his ears.

At first, Chen was frightened of the roosters in his neighbors' yards. He ran and hid when one got loose and the neighbors found him two days later at the top of a tree. But soon, Chen's fear became hate. He carried a small silver-tipped axe wherever he went and began wandering the land, slaughtering every rooster he could find. He chopped off their heads and wore a string of dried rooster feet around his neck.

Eventually, Chen came to a temple in the middle of a vast field. A monk beckoned him closer and bade him enter. Although Chen thought only to stop for water, he did as the monk requested. Finally, he thought, someone will listen to the warning the gods have sent.

Chen walked through gilt halls strewn with hardened kernels of corn. Torches flickered along the wall, illuminating ancient drawings of men and roosters living together in harmony. What was this place? Why hadn't he found it sooner?

Though blood still dripped from his silver-tipped axe—it had dripped for months now—Chen proceeded deeper into the temple. At last, he came to a beautiful dark-haired woman wearing a flowing red robe. She sat on a golden throne carved like a rooster about to crow, its glorious comb reaching up towards the heavens. Chen stood before her.

"I have dreamed of a giant rooster," he said. "It will come and destroy us all."

The woman nodded. "The dream was indeed a portent," she said, "and the Great Rooster will soon descend upon us to wreak his vengeance. Your war against his people has doomed us all. The gods sent you a warning that you did not heed."

Chen opened his mouth to say something, anything, but it was too late. Behind the priestess, the golden rooster had opened its stone-hard beak and begun to crow.

Chó

Vì năm ấy là năm Tuất, và vì Hsien đã quá chán chường với cái thân thể già nua của mình, vào hôm Chủ Nhật gã bèn xuống phiên chợ Thịt và mua cho mình một tấm thân nặng bốn mươi cân của một con chó.

Cuộc phẫu thuật thật đơn giản. Hồn của Hsien được rút ra và bỏ vào một chiếc hộp sơn mài nhỏ với hai chiếc đũa thò ra ngoài. Đôi đũa được cắm lên phía trên cổ của con chó giống như cắm nút. Một chiếc vòng cổ nhỏ dệt bằng sợi — Hsien chọn màu xanh lục đầy chất nam tính trẻ trung — dùng để che chở chiếc hộp và cổ chó.

Hsien tung tăng bước ra ngoài không khí mùa xuân với bốn chiếc chân mạnh mẽ. Gã được chú ý ngay tức thì. Những cô gái đẹp vỗ đầu gã và luồn những ngón tay chải chuốt của họ dọc theo lưng gã. Có hai bà dễ thương còn sờ cả mông gã! Chẳng bù mấy mươi năm rồi không có một người đàn bà — ngay cả một bà xấu xí đi nữa — lại thêm sờ vào cái mông lép của tấm thân cũ của gã.

Lẽ đương nhiên là gã tiếc nuối những màu sắc.* Và gã chỉ nhìn thấy toàn đầu gối thay vì những khuôn mặt. Mùi rác rưởi trên đường làm bụng gã sôi sục. Nhưng lưng gã không còn đau nữa. Móng gã gõ lách cách trên hè phố và gã cứ mở rộng mồm, để chiếc lưỡi lê hằn ra ngoài.

“Được lắm,” Hsien nghĩ thầm. “Vây mới đúng. Mình đã không nên chờ quá lâu để hoá thân.”

Dù vậy gã cũng hơi băn khoăn về con chó. Nó là một con chó đẹp, bắp thịt săn chắc nhưng gầy. Hồn của con chó đã đi đâu khi đã bị hồn của Hsien thay vào? Câu hỏi có lẽ dành cho những vị tăng sĩ hoặc các quan chức cao cấp của chính phủ, nhưng nó cứ ám ảnh gã suốt đêm ấy qua đến cả ngày hôm sau. Gã cảm thấy món điểm tâm bằng thịt vụn thật nhạt nhẽo và dai nhách, cứ như cơm nấu quá lửa.

“Chó là loài vật đẹp và trung thành,” Hsien chỉ nghĩ, vì gã chẳng nói được với cái mồm đầy răng và chiếc lưỡi to hồng.

Và điều ấy cứ dẫn vật gã mãi suốt mấy ngày đêm, cho đến phiên chợ Thịt vào Chủ nhật kế. Bộ da cũ của Hsien vẫn nằm trong kệ tủ lạnh, nhão nhọt và co quắp. Rõ ràng là chẳng có ai thêm đề mắt đến.

Hsien ngắm nghía tấm thân của mình một hồi lâu, mặc cảm tội lỗi của gã tan biến trước cái bóng của cái vỏ hom hem nhẵn nhụi mà gã mang quá lâu. Cuối cùng, gã thầm nghĩ, “Chắc hẳn hồn con chó đã được cư ngụ một nơi tốt hơn nhiều. Đúng vậy, ta đã giúp cho cả hai.” Và được thuyết phục bởi ý nghĩ đó, gã tung tăng ra khỏi hàng Thịt đi tìm chỗ để tè.

-----
* Loài chó không cảm nhận được màu sắc trừ hai màu trắng và đen.

Dịch từ nguyên tác Anh văn, “Dog”, trong Tales of the Chinese Zodiac, của Jenn Reese.

Dog

Because it was the Year of the Dog, and because Hsien had grown tired of his ancient body, he went down to Meat Swap on Sunday and bought himself the body of a forty-pound mutt.

The operation was a simple one. Hsien's consciousness was extracted and sealed in a small lacquer box with two chopsticks sticking out. The chopsticks slid into the back of the dog's neck like a plug. A little woven collar—Hsien chose a manly and youthful green—protected the box and the dog's neck.

Hsien trotted out in the cool spring air on four strong legs. He received more attention instantly. Beautiful women patted his head and dragged their manicured fingernails along his back. Two sweet ladies even touched his rump! It had been decades since a woman—even an ugly one—had wanted to feel the sag of his old body's ass in her hand.

Of course, he missed the colors. And now kneecaps filled his vision instead of faces. He could smell the garbage on the street, and it made his stomach growl. But his back didn't hurt. His claws chattered on the sidewalk and he let his mouth hang open, his tongue loll out.

"Yes," Hsien thought. "This feels right. I should never have waited so long to switch bodies."

It troubled him slightly, though, about the dog. He was a beautiful specimen, well-muscled but lean. Where had the dog's soul gone when Hsien's had been inserted? Possibly it was a question for the monks or the high government officials, but it nagged at him through the evening and into the next day. Even his breakfast of meat scraps tasted dull and sticky, like overcooked rice.

"Dogs are beautiful, loyal spirits," Hsien thought, for he could no longer speak with his mouthful of teeth and his big pink tongue.

And so it continued for many days and nights, until the next Sunday Meat Swap. Hsien's old body was still on the freezer shelf, sagging and hunched. Apparently no one else had wanted it.

Hsien studied his body for many long minutes, his guilt dissipating in the shadow of that decrepit hairless prison he'd worn for so long. Finally, he thought, "I'm sure the dog's soul is in a far better place than this. Yes, I'm doing us both a big favor." And, mostly convinced, he trotted out of the Meat Swap to find some place to piss.

Lợn

Vào năm Hợi, lão nông Enyi hứng nước dãi từ bốn con lợn nọc rồi chế vào chén trà của con trai mình. Vì vợ lão đã qua đời, Enyi cần người phụ giúp trong nông trại, nhưng Bunsang quá ốm yếu không thể làm ruộng hay ngay cả kéo những bó rom. Lão nông nghĩ rằng mùi lợn sẽ làm con trai mình ăn khoẻ và lớn nhanh.

Thay vì vậy Bunsang lại trở bệnh, suốt năm đêm liền mồ hôi từ cơ thể nóng sốt của nó làm ướt cả những tấm khăn trải giường. Khi nó đỡ bệnh, nó càng gầy hơn xưa, nhưng giờ đây mũi nó lại thính như mũi lợn và nó có thể ngửi được mùi trứng rán từ nhà hàng xóm, dù nhà ấy cách xa cả ngày đường.

Lão nông Enyi hoàn hồn vì đứa con trai thoát chết, nhưng cũng bức mình vì kế hoạch không thành. Lão cắt cổ một con lợn rồi nhúng một chiếc khăn cũ vào máu của nó. Sáng hôm sau khi Bunsang vừa bước ra khỏi nhà tắm, lão nông quấn con mình với cái khăn đầm máu.

Một lần nữa, Bunsang ngã bệnh. Con sốt còn nóng hơn lần trước, nó nằm liệt giường suốt mười ngày liền. Khi tỉnh giấc, nó ngửi mùi gió rồi tuyên bố rằng hai ngày nữa trời sẽ mưa, rằng hoàng hậu mới vừa làm đồ dầu thơm lên đôi hài của mình, và rằng món gà nướng lò trong một phố xa chưa được chín lắm.

Bunsang ở trong nhà suốt ngày, ngửi không khí và tuyên bố những lời đoán của mình. Ai đó vừa đánh rơi một sọt trà xuống sông. Ở phía đông, một con mèo nhỏ vừa giết và ăn con chuột đầu tiên của nó. Phía bên kia rặng núi, chị nó đang ngồi trong nhà chồng mới và khóc ra những giọt nước mắt mặn như muối.

Lão nông Enyi thử một phương cách cuối cùng. Lão giết con lợn lớn nhất trong đàn, cắt lấy quả tim rồi xay nhuyễn. Lão định dùng tim lợn xoa lên bụng con trai khi nó đang ngủ, nhưng khi lão bước vào phòng, Bunsang tỉnh giấc.

"Con nghe thấy mùi chết chóc, thừa cha, và con cũng ngửi thấy được niềm tuyệt vọng từ hơi thở của cha," Bunsang nói. "Nhưng nếu cha làm như thế, chắc chắn là con sẽ chết."

Lão nông Enyi nổi giận. "Nếu mi không làm ruộng được thì chỉ là đồ bỏ đi. Ta thà để mi chết còn hơn phí cơm của gia đình."

Bunsang gục đầu. "Con đã ngửi thấy quyết định của cha. Hãy làm như cha muốn."

Lão nông Enyi bôi tim con lợn lên lồng ngực gầy gò của con mình. Trước khi lão nhấc tay ra, đứa nhỏ đã bắt đầu chết, mắt nó to và dại đi. Lời cuối cùng nó nói là, "Mẹ đang đón chờ con trên thiên đường, mẹ là hương vị của cam và mùa hạ, là yêu thương và dòng nước mát trên đôi chân con." Lão nông té quỵ, đau đớn vì lời trần trối, lão cầu xin sự tha thứ từ người vợ đã khuất.

Lão chôn thẳng bé với những con lợn, và từ đây, ngay cả mỡ lợn cũng có mùi cam.

Dịch từ nguyên tác Anh văn, “Pig”, trong Tales of the Chinese Zodiac, của Jenn Reese.

Pig

In the Year of the Pig, Farmer Enyi collected spit from his four hogs and poured it into his son's tea. Since his wife had died, Enyi needed more help on the farm, but Bunsang was too skinny to work in the fields or even to haul bales of hay. The farmer thought the hogs' essence would make his son eat more and grow strong.

But Bunsang grew sick instead, and spent five long nights staining his sheets with sweat from his feverish body. When he finally recovered, he was thinner than ever, only now he had a pig's keen nose and could smell the eggs cooking in the neighbor's house, even though the neighbors were a day's walk away.

Farmer Enyi was glad his son had not died, but frustrated that his plan hadn't worked. He slaughtered one of his pigs and soaked an old towel in its blood. When Bunsang came out of his bath the next morning, the Farmer wrapped his son in the bloody rag.

Once again, Bunsang became sick. His fever burned hotter this time, and he stayed in bed for all of ten days. When he awoke, he sniffed the air and declared that it would rain in two days, that the Empress had spilled perfume on her shoes, and that the chicken grilling over the pits in the distant City was not yet thoroughly cooked.

Bunsang stayed inside all day, sniffing the air and making his proclamations. Someone had dropped a crate of green tea into the river. To the east, a kitten had killed and eaten its first mouse. Over the mountain, his sister was sitting in her new husband's house and crying tears that tasted of salt.

Farmer Enyi decided to try one last time. He killed the largest of his pigs, cut out its heart, and ground it into a paste. He intended to rub the heart over his son's stomach while the boy slept, but when he entered the room, Bunsang awoke.

"I smelled the slaughter, Father, and I smell the frustration on your breath," Bunsang said. "But if you do this thing to me, I will most surely die."

Farmer Enyi grew angry. "You are useless to me unless you can work the fields, boy. I would rather you die than take food away from the rest of the family."

Bunsang lowered his head. "I smell your resolve. Do as you will."

Farmer Enyi smeared the pig's heart over his son's emaciated chest. Even before he removed his hand, the boy started to die, his eyes wide and wild. The last thing he said was, "Mother is welcoming me in heaven, and she is oranges and summer, love and cool water on my feet." The Farmer fell to his knees, stricken by these words, but it was from his dead wife that he begged forgiveness. He buried the boy with the pigs, and from then on, even their bacon smelled of oranges.